

Göçmenlere Yönelik Dil **Desteği** Avrupa Konseyi Araç Kutusu

20 – Yeni dilde **başlangıç** düzeyinde olan göçmenlere dil **desteği** için hedeflerin belirlenmesi

Amaç: Ev sahibi ülkenin diline yeni **başlayan** veya temel düzeyde becerilere sahip olan göçmenler için dil **öğrenme** hedefleri belirleme konusunda rehberlik sunmak.

İnsanların dil öğrenmesine yardımcı olmak için çok az zaman olduğunda, her dil destek oturumunda çok fazla şey yapmaya çalışma riski vardır. Ancak dil öğrenimi zaman alır, bu nedenle gerçekçi ilerleme kaydedilmesini sağlayacak bir veya iki mütevazı hedefe odaklanmak daha iyidir. Bu tür bir adım adım yaklaşımı benimserken aşağıdaki hususların akılda tutulması önemlidir.

- Her oturum için bir veya daha fazla gerçekçi **öğrenme** hedefi belirleyin. Öğrencilerin bu hedefleri anlaması ve ardından bu hedeflere ulaşmış olduklarına kendilerinin karar vermesi gerekir. Örnek olarak 'birisini sizinle birlikte bir şey yapmaya nasıl davet edeceğinizi ve bu tür bir daveti nasıl kabul ya da reddedeceğinizi öğrenin' şeklinde bir talimat verilebilir.
Araç setindeki senaryolar bir dizi iletişimsel olay şeklinde düzenlenmiştir (bkz. Araç 54 - Göçmenler için dil desteğinde senaryo kullanımına giriş). Bu tür durumların herhangi birinde hedef dilin alıcı ve/veya üretici modda nasıl başarılı bir şekilde kullanılacağını öğrenmek, bir dil destek oturumunun anlamlı hedeflerinden biri olabilir.
- Hedeflerin kelime **dağarcığı** ve/veya dil bilgisi **açısından sınırlı olması** gerekir. Örneğin, günlük alışveriş gibi bir senaryoda amaç meyve ve sebze isimlerini öğrenmekse, yalnızca yerel olarak en yaygın bulunan meyve ve sebzelere odaklanın. Ya da dil bilgisi üzerinde çalışırken, yalnızca amaç için gerekli olan dil bilgisine odaklanın (örneğin bir dükkanda veya pazarda satın almak istediğiniz bir şeyi birinden istemek gibi).
- Rehberlik için Diller için Avrupa Ortak Referans Çerçevesine (CEFR) veya belirli sınırlı hedefler belirlemenize olanak tanıyan genel amaçların önerildiği diğer kaynaklara başvurabilirsiniz. A1 ve A2 seviyeleri için temel CEFR tanımlayıcılarının yanı sıra A1 öncesi için de bazı tanımlayıcılar Ekte verilmiştir. Okuryazarlık seviyesi düşük olan

öğrenciler için Avrupa Konseyinin LASLLIAM Referans kılavuzuna¹ başvurmak da faydalı olabilir. Bir başka kaynak da A1.1² seviyesinde (başlangıç ile A1 arasındaki ara seviye) konuşma (sözlü etkileşim) için aşağıdaki tanımlayıcılar setidir.

¹ Yetişkin Göçmenlerin Dilsel Entegrasyonu için Okuryazarlık ve İkinci Dil Öğrenimi Referans Kılavuzu (LASLLIAM) - <https://www.coe.int/en/web/education/-/new-isbn-publication-6-reference-guide-literacy-and-second-language-for-the-linguistic-integration-of-adult-migrants-laslliam->

² İngilizce versiyonu Beacco J.C. et al (2006) *Les référentiels - Niveau A1.1 - Pour le français*'den uyarlanmıştır.

A1.1. seviyesinde öğrenci, birkaç ardışık konuşmayı içeren bir etkileşime katılabilir. Bu seviyede başarılı iletişim, yavaş, öğretmen benzeri bir hızda tekrara ve/veya ifadelerin destekleyici olan ve diller arası iletişime alışkın ana dil konuşucuları tarafından yeniden oluşturulmasına bağlıdır.

Karşılıklı konuşmalar ideal olarak erişilebilir bir şekilde formüle edilmeli ve tanıdık durumlarla, öğrencilerin acil ihtiyaçlarıyla, somut nesnelere veya öğrencinin adı, yaşı, geldiği ülke/şehir, ana dili, ikamet ettiği yer, ailesi, tanıştığı insanlar, belirli bir meslek ve/veya mesleki beceriler, iş veya eğitim yeri, varış tarihi veya kalış süresi, satılık görünür ürünler vb. gibi basit bilgi alışverişiyle ilgili olmalıdır. **Eğer karşılıklı konuşmalar** bu özelliklere sahipse, bu seviyedeki bir **konuşmacı şunları** yapabilir:

- İnsanları selamlamak ve onlarla vedalaşmak için basit ifadeler kullanabilir.
- Bazı basit soruları yanıtlayabilir ve sorabilir.
- Basit standart talimatları anlayabilir ve bunlara uymayı kabul edebilir ya da reddedebilir.
- Birine güncel haberleri sorabilir veya sorulduğunda uygun şekilde yanıt verebilir.
- Sayılar, para, zaman vb. ile ilgili dili kullanarak bir başkasından basit eşyalar veya hizmetler isteyebilir (veya bir başkasına verebilir).

Dil yeterliliklerinin hepsinin aynı düzeyde öğretilmesi ve edinilmesi gerekmediğini unutmayın. Örneğin, yeni gelen göçmenler için öncelik, basit konuşmaları yönetebilmek ve etiketler ve *giriş, çıkış, itme, çekme, izin verilmez* vb. işaretler gibi günlük yazılı öğeleri okuyabilmektir. Bunlar A1'deki yeterliliklere benzer, ancak başlangıç olarak diğer dil yeterlilikleri A1.1 için belirtilenlerle sınırlandırılabilir.

ORTAK AVRUPA ÇERÇEVESİNDEN DİL DESTEĞİ İÇİN REFERANS SEVİYELER³

A1 ÖNCESİ	TANIMLAYICILAR
Sözlü anlama	Yavaş ve net bir şekilde iletilmeleri ve anlamayı desteklemek için görseller veya el hareketleri ile desteklenmeleri ve gerekirse tekrarlanmaları koşuluyla kısa, çok basit soruları ve ifadeleri anlayabilir. Açıkça tanımlanmış, tanıdık bir günlük bağlamda net ve yavaş bir şekilde iletilmeleri koşuluyla günlük tanıdık kelimeleri/işaretleri tanıyabilir. Tanımlanmış, tanıdık bir günlük bağlamda yavaş ve net bir şekilde iletilmeleri koşuluyla sayıları, fiyatları, tarihleri ve haftanın günlerini tanıyabilir.
Sözlü etkileşim	Kısa, kalıplaşmış ifadeler kullanarak ve bilgiyi pekiştirmek için jestlere güvenerek kendileri ve günlük rutinleri hakkında sorular sorabilir ve cevaplayabilir.

A1	TANIMLAYICILAR
Genel	Somut türdeki ihtiyaçların karşılanmasına yönelik olan bildik günlük ifadeleri ve çok temel kalıpları anlayabilir ve kullanabilir. Kendisini ve başkalarını tanıtabilir ve nerede yaşadığı, tanıdığı insanlar ve sahip olduğu şeyler gibi kişisel detaylar hakkında sorular sorabilir ve cevaplayabilir. Diğer kişinin yavaş ve net konuşması ve yardım etmeye hazır olması koşuluyla basit bir şekilde etkileşime girebilir.
Sözlü anlama	Çok yavaş ve dikkatli bir şekilde ifade edilen dili takip edebilir, anlamı özümsemek için uzun duraklamalar yapabilir. Günlük hayatta karşılaşılan tanıdık konularla ilgili somut bilgileri (örneğin yerler ve zamanlar), yavaş ve net bir şekilde aktarılması koşuluyla tanıyabilir.
Sözlü etkileşim	Basit bir şekilde etkileşim kurabilir ancak iletişim tamamen daha yavaş bir hızda tekrara, yeniden ifade etmeye ve onarmaya bağlıdır. Basit sorular sorabilir ve cevaplayabilir, acil ihtiyaç alanlarında veya çok tanıdık konularda basit ifadeleri dile getirebilir ve bunlara yanıt verebilir.
Aracılık	Bir fikre ilgi göstermek için basit kelimeler/işaretler ve sözel olmayan işaretler kullanabilir. Kısa, basit işaretler ve uyarılar, posterler ve programlarda verilen acil ilgi alanına yönelik basit, öngörülebilir bilgileri aktarabilir.

³ Avrupa Konseyi (2020) *Diller için Ortak Avrupa Çerçevesi – Rehber Kitap* <https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16809ea0d4>

A2	TANIMLAYICILAR
Genel	En yakın ilgi alanlarıyla ilgili cümleleri ve sık kullanılan ifadeleri anlayabilir (örneğin çok temel kişisel ve aile bilgileri, alışveriş, yerel coğrafya, istihdam). Bildik ve rutin konularda basit ve doğrudan bilgi alışverişi gerektiren basit ve rutin görevlerde iletişim kurabilir. Geçmişlerini, yakın çevrelerini ve acil ihtiyaç alanlarındaki konuları basit terimlerle tanımlayabilir.
Sözlü anlama	Kişilerin açık ve yavaş bir şekilde ifade etmeleri koşuluyla, somut türdeki ihtiyaçları karşılayabilecek kadar anlayabilir. Kişilerin açık ve yavaş bir şekilde ifade etmeleri koşuluyla, en acil önceliğe sahip alanlarla (örneğin çok temel kişisel ve aile bilgileri, alışveriş, yerel coğrafya, istihdam) ilgili ifadeleri ve deyimleri anlayabilir.
Sözlü etkileşim	Yapılandırılmış durumlarda ve kısa konuşmalarda, gerektiğinde diğer kişinin de yardım etmesi koşuluyla, makul bir kolaylıkla etkileşime girebilir. Basit, rutin alışverişleri gereksiz çaba sarf etmeden yönetebilir; sorular sorabilir ve cevaplayabilir ve öngörülebilir günlük yaşam durumlarında tanıdık konularda fikir ve bilgi alışverişinde bulunabilir. İş ve boş zamanla ilgili tanıdık ve rutin konularda basit ve doğrudan bilgi alışverişi gerektiren basit ve rutin görevlerde iletişim kurabilir. Çok kısa süreli sosyal etkileşimlerin üstesinden gelebilir ancak nadiren kendi başına konuşmayı sürdürecektir kadar anlayabilir.
Aracılık	Diğer katılımcıların yavaş konuşması/işaret etmesi ve bir veya daha fazla katılımcının katkıda bulunmasına ve önerilerini ifade etmesine yardımcı olması koşuluyla etkileşimde destekleyici bir rol oynayabilir. Açıkça yapılandırılmış, kısa, basit, bilgilendirici metinlerde yer alan ilgili bilgileri, metinlerin somut, tanıdık konularla ilgili olması ve basit günlük dille oluşturulmuş olması koşuluyla aktarabilir. Birinden bir şeyi açıklamasını istemek için basit kelimeler/işaretler kullanabilir. Zorlukların ne zaman ortaya çıktığını fark edebilir ve basit bir dille bir sorunun görünen niteliğini belirtebilir. Basit bir dille açık bir şekilde ifade edilmesi koşuluyla, kısa, basit konuşmalarda veya hemen ilgi duyulan günlük konulardaki metinlerde yer alan ana noktayı/noktaları aktarabilir.

(Diller için Ortak Avrupa Çerçevesi Rehber Kitabı, sayfa 48, 72, 92, 175'ten alınmıştır)